

Какъ печатали първы-ты книги?

Защо быль несгоденъ той начинъ?

Кой измыслилъ да изрѣже отдѣлны буквы и какъ?

Съ кого ся сдружилъ Хутенбергъ?

Шеферъ какъ усъвѣренствовалъ изобрѣтеніе-то Хутенбергово?

Кога и каквѣ първѣ книги отпечатали съ свинцовы буквы?

Каквѣ още изобрѣтения станжлы въ срѣдни-ты вѣкове кога и отъ кого?

9. ОБЩИЙ ПРѢГЛЯДЪ НА НОВѢ-ТА Ж ИСТОРИѢ.

Въ срѣдни-ты вѣкове, както видѣхме, станжлы въ Европѣ много новы дѣржавы. Нѣ тиа дѣржавы не ся урядилы отеднажъ: въ тѣхъ ставалы много промѣны. Когато диви-ти язычески народи у тиа дѣржавы станжлы христианы, тогава зели да навыкнуватъ на миренъ животъ и на полезны работы. Нѣ тии народи още нѣмали добры и пѣлны законы. А власть-та на царе-ты была слаба, и отакъ ся усилили вассали-ти, тя още повече ослабѣла. Вассали-ти не рачили да ся покорявать на господари-ты си; освѣнь това между князове-ты често ставалы крамолы; а папы-ты глядали да ся усилять и да станжть по-горни отъ царе-ты. Всичко това докарвало безряднини и междоусобны боеве въ дѣржавы-ты, които отъ това често ослабѣвали и ся разобаряли; а близосѣдни-ти народи, като ся ползували отъ тиа бѣркотни, още повече докарвали щетж на побѣрканити дѣржавы съ нападаніе-то си. Нѣкои дѣржавы много проглѣли отъ нападения на друговѣрци-ты, сир., отъ Арабы-ты, отъ Турци-ты и отъ Монголы-ты, които бѣркали на христианы-ты въ полезны-ты имъ работы, мѣчилисѧ да мањихъ християнство-то и въвождали насижджъ свои обычии.

Отъ другж странж много ползж принесли на христианы-ты крестоносни-ти походи, въ врѣмѧ-то на които и послѣ Европейци-ти станжли по-образованi и по-прѣдпримателни, зели да залѣгатъ на художества, на тѣрговищ и на науки. Освѣнь това на врѣмѧн ся показвали силни и мѣдрн царе, които сполучвали да ослабятъ власть-та на вассалы-ты си